

härom, och mitt för runstenens plats utgick en väg till Helanda. Inskriften var vänd mot söder. Några fornlämningar finnas ej i närheten, men troligen har en forntida väg gått fram förbi stenen. Om runstenar vid gränsen mellan härader se även Sö 292 och 298.

Redan då runstenen först omtalas av Dybeck, fanns endast en del av fotstycket kvar. Det övriga torde, förmodar Dybeck, vara nedlagt i landsvägsbanken.

Sedan 1930 förvaras fragmentet i Mariefreds kyrka.

Röd sandsten. Omkr. $1,20 \times 0,50$ m.

Inskrift:

kup · hielbi ·

5

Guð hiælpi

»Gud hjälpe . . .»

6 e har säker prick, är icke a eller o (Dybeck).

182. Läggesta, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 191.

Runstensfragment, funnet omkr. 1920 av telefonarbetare vid anläggning av en ledning, SÖ om vägskalet mellan landsvägen Södertälje-Strängnäs och den därifrån utgående vägen ned till Mariefred, på Marielunds (tidigare Läggesta) ägor. Förvaras nu i Mariefreds kyrka.

Röd sandsten.

Inskrift:

: sun : sin : uikik · ha

5

10

sun sinn Viking. H[ann]

». . . sin son Viking. Han . . .»

Mansnamnet *Vikingr* finnes även i Sö 54, 197 och 203 (de båda sistnämnda avse samma person). Dessutom finnes en trestavig form *Vikingi* Sö 269. Från uppländska inskrifter finnas 7 å 8 belägg, från småländska ett eller två (Sm 11 och 10), från västgötska ett (L 1326). Medeltida källor ha några få, spridda fall. Vanligare synes namnet ha varit i Norge.

183. Viggeby, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 88, 89. Pl. 7: B 738.

Litteratur: B 738, L 933. J. Bureus, F a 6 (Sudromanniæ n:r 6), F a 5 (n:r 509); Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, F 1 5: 2 och Mon. Sud.; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar, s. 72, 137, 159; F. Burman i Nova Acta R. Societatis Scientiarum Upsalensis, Vol. V (1792), s. 311.

Äldre avbildningar: Peringskiöld (F 1 5: 2, B 738); Hermelin a. a.; Brate (ATA).

Runstenen står omkring 200 m. Ö om Viggeby, invid vägen till Harby. Bakom stenen ligger ett gravfält med stensättningar och rösen, särskilt en stor rund hög rakt i S, Selebo härads största gravhög (Dybeck). Platsen är utmärkt å Geologiska kartbladet »Strengnäs».

Inskriften var känd redan av Bureus, »afskrifven af Jacob Person Saltp. förest.»; den säges stå »widh Grijpsholms diwrgård». I *Ransakningarna* omtalas den på följande sätt: »Widh Wiggeby een 2 aln. högh steen påskrifwen medh runska bookstäfwer, der straxt hoos een stoor Jordh höögh, men ingen relation der om kunigh»; »Wijd Wiggby i Kernbo Sochn uthi deras åkergäle straxt wijdh byn finnes en runsteen medh sin skrift och fulla behålne bookstäfwer, diupt uth hugne, och i Söder straxt der hoos en högh trin kulle.»

Granit. Höjd 1,10 m., bredd 0,87—0,88 m. Ristningen är synnerligen djup och tydlig.

Inskrift:

: sibi : auk : rusia : auk : krifi : þir : raistu : stin : þansa : at : sluru : faður : sin

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50

Sibbi ok Rysia ok krifi þeir ræistu stein þensa at Sloru, faður sinn.

»Sibbe och Rysja och . . . de reste denna sten efter Slora, sin fader.»

Det märkligaste i inskriften är dess fyra säregna personnamn. *Sibbi* är kortnamn av *Sighbiorn*. Det är icke ovanligt i svenska inskrifter; i Södermanland finnas ytterligare ett par belägg (Sö 273, 288 och 305).¹ *Slora* förekommer även på en runsten på Oknö, Uppland (L 710). De båda övriga äro f. ö. okända. *Rysia* kan, säger Brate (ovan s. 67), »svårligen vara annat än fiskredskapet, nsv. *ryssja*, brukat som öknamn åt någon avliden släkting, efter vilken en av bröderna i Sö 183 Viggeby uppkallats».

184. Årby, Kärnbo sn, Selebo hd.

Pl. 89. Pl. 7: B 739.

Litteratur: B 739, L 932. *Ransakningarna* 1667—84; O. Hermelin, Selebo härads fornlemningar, s. 72, 139; R. Dybeck, *Runa* (fol.) 2 (1874), s. 9.

Äldre avbildningar: Peringskiöld (F 1 5: 2, B 739); Hermelin a. a.; Brate (ATA).

Runstenen står straxt V om Årby, invid landsvägen. Platsen är markerad å Geologiska kartbladet »Strengnäs».

I *Ransakningarna* omtalas, att »widh Årby finnes och på Skogen en stor Sten Skantz och widh byn een Runnesteen»; »Uthi Åhrby gärde wijd byn finns en backe i anseende til en ättebacke och en uprest runsteen med sin skrift på den ena sijdan, hwilken at afskrifwa wil god och beqwemligh tijd til». På Peringskiölds teckning av runstenen vid »Årby, widh stoora Landzvägen», synes gravfältet runt omkring stenen, med högar och stensättningar. Ännu på Dybecks tid funnos här »3 små grafkullar af 16 förstörde». Och Hermelin omnämner invid runstenen »rudera efter två stensättningar».

Granit. Höjd 1,38 m., bredd 0,60—0,22 m. Ristningen är ganska tydlig.

Inskrift:

hermuþr : lit : raisa × stain × þinsa × at × al + brupur × sin × kupan × kup hialbi anta + hans ×

5 10 15 20 25 30 35 40 45 50 55 60

Hærmoðr let ræisa stein þensa at Hall(?), broður sinn goðan. Guð hialpi anda hans.

»Härmod lät resa denna sten efter Hall(?), sin gode broder. Gud hjälpe hans ande.»

Till läsningen: 2 e har svag prick, dock sannolikt huggen. 9, 22 och 37 i äro däremot ostungna. 27 l säkert.

¹ Om namnet *Sibbi* se numera R. Kinander i *Smålands runinskrifter* (1935), s. 80.